

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Takács Péter István ügyvéd által képviselt felperesnek, a dr. Petró László ügyvéd által képviselt I. rendű és a Kocsis Elemér Ügyvédi Iroda; ügyintéző: dr. Kocsis Elemér ügyvéd által képviselt II - III. rendű alperesek ellen kártérítés iránt indított perében, a Székesfehérvári Törvényszék 2014. február 19. napján meghozott, 27.P.21.000/2011/57. számú ítélete ellen a felperes részéről 60., az I. rendű alperes részéről 58, míg a II. rendű alperes részéről 59. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a felperes keresetét teljes egészében elutasítja.

Az alpereseket mentesíti az állam javára kereseti illeték fizetése alól, és megállapítja, hogy 900.000 (kilencszázezer) forint kereseti illetéket az állam visel.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 500.000 (ötszázezer) forint, a II-III. rendű alpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 785.500 (hétsházyolcvanötezer-ötszáz) forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 734.700 (hétsházharmincnégyezer-hétsház) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes végleges keresete szerint a Ptk. 345. § (1) bekezdése és 346. § (1) bekezdése alapján az alperesek egyetemleges kötelezését kérte 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és 2010. január 29-től járó késedelmi kamata, továbbá a 2010. február 1. és 2014. január 1. közötti időszakban felmerült 4.192.500 forint jövedelemkiesésből eredő vagyoni kártérítés megfizetésére.

Előadta, hogy a 'B'-'C'-n található lakóépületben élt élettársával, dr. K. N. O.-val, aki 2006. július 6-án cseppfolyósított gázszállításra és tárolótartás biztosítására szerződést kötött a II. rendű alperessel. Élettársa 2010. január 29-én az udvaron álló tartályból feltöltött palackot vitt be a ház lakóterébe. A palackból gázömlés keletkezett, amelyet robbanás követett, a robbanásban pedig testfelületének 20-29 %-a megégett és a gerince is megsérült. Dr. K. N. O. a kórházi kezelések alatt 2010. február 4-én elhunyt, jogutóda az I. rendű alperes. Álláspontja szerint élettársa a gáz szabálytalan vételezésével veszélyes üzemi tevékenységet folytatott. A II. rendű alperes gázszolgáltatóként ugyancsak a fokozott veszéllyel járó tevékenység szabályai alapján felel azért,

mert elmulasztotta az általa telepített és tulajdonában álló tartály rendszeres ellenőrzését, és nem alkalmazott olyan eszközöket, amelyek megakadályozhatták volna a gáz szabálytalan vételezését.

Az I-II. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték. Az I. rendű alperes elsődlegesen arra hivatkozott, hogy jogelődje nem folytatott fokozott veszéllyel járó tevékenységet, a gázkészülékek használata ugyanis nem tekinthető ilyennek. Amennyiben a tevékenység veszélyes üzemi tevékenységnek minősül, akkor a felperes maga is veszélyes üzemi tevékenység folytatója, hiszen az ő érdekét is szolgálta a gázvételezés. Ez ellen nem tiltakozott, a megtöltött palackokat a felperes is cserélte, a tevékenységben aktívan részt vett. Ezért esetükben a Ptk. 346. § (3) bekezdésére figyelemmel a felelősség általános szabályait kell alkalmazni. Marasztalása esetére 3.500.000 forint nem vagyoni kárának beszámítását kérte a felperes követelésébe. Nem vagyoni kárigényét arra alapította, hogy a balesetben gyermekét elveszítette. A II. rendű alperes arra hivatkozott, hogy a károkozás a felperesnek és az I. rendű alperes jogelődjének az elháríthatatlan magatartására volt visszavezethető. A tartály telepítése és használatba adása során a jogszabályi előírásokat betartotta, dr. **K. N. O.**-t a helyes használatra kioktatta, a szükséges ellenőrzéseket elvégezte. Hivatkozott arra is, hogy a területen több szabálytalanul létesített tartály is volt, így nem bizonyított, hogy a néhai a tulajdonában álló és szabályszerűen telepített tartályról töltötte fel a balesetet okozó palackot. Hangsúlyozta, hogy a baleset a veszélyes üzem üzemi területén kívül történt. A telepített tartály esetében ugyanis a biztonsági övezet csak 5 méter. Utalt arra is, hogy a felperes ugyanazt a veszélyes tevékenységet folytatta, mint az élettársa, ezért a felelősségét is ugyanazon szempontok szerint kell megítélni.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az alpereseket 5.065.015 forint, továbbá 2.900.000 forintnak 2010. január 29. napjától, 466.895 forintnak 2010. július 15. napjától, 540.540 forintnak 2011. július 1. napjától, 636.672 forintnak 2012. július 1. napjától, 520.908 forintnak pedig 2013. július 1. napjától számított késedelmi kamata egyetemleges megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Egyetemlegesen kötelezte az alpereseket 249.900 forint illeték megfizetésére.

Ítéletének indokolásában tényként állapította meg, hogy dr. **K. N. O.** a II. rendű alperes által telepített tartályban lévő folyadék halmazállapotú gázt a tartály levételi (havária) szelepéhez csatlakoztatott vezetéken keresztül a tulajdonában lévő pb-palackokba szivattyúzta, illetve a gáz üzemmódú gépjárművének a töltésére használta. Ezzel álláspontja szerint az I. rendű alperes jogelődje fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytatott. Tevékenysége jellegén nem változtatott az a körülmény, hogy azt szabálytalanul, a vonatkozó biztonsági és egyéb előírások betartása nélkül végezte. Veszélyes üzemnek minősítette a II. rendű alperes tevékenységét is. Utalt arra, hogy alperes nyilatkozataiból, az alkalmazásában álló **G. L.**, valamint **H. G.** tanúk vallomásából az következett, hogy a II. rendű alperes előtt nem volt ismeretlen a gázvételezésnek az I. rendű alperes jogelődje által alkalmazott módja. A folyadékkeleeresztő szelepet a II. rendű alperes semmilyen módon nem védte, az egyszerűen kézi erővel is levehető volt, ami lehetővé tette dr. **K. N. O.** számára a palackok szabálytalan töltését. Álláspontja szerint a szelep biztonsági zárral való ellátása nem lehetetlenítette volna el a tartály gyors kiürítését. Utalt arra, hogy **K. J.** tanú szerint a tartályban lévő folyadékot csak kompresszoros autóval lehet lefejtani. A gépkocsivezető a nála lévő kulccsal nyitja ki a töltőcsonkot, ezért annak sem lenne akadálya, hogy a lefejtés érdekében a gépjárművezető ugyanezt a műveletet a havária szelepnél is elvégezze. Mindezek miatt alaptalannak találta a II. rendű alperesnek az elháríthatatlan külső okra való hivatkozását.

A kirendelt szakértő véleményét aggálytalannak találta, és az alapján tényként állapította meg, hogy a szabadból bevitt gázpalack a melegeedés miatt fellépő túlnyomás hatására meghasadt, a benne lévő gáz kiáramlott, a keletkező gáz-levegő elegy gyújtóforrással találkozott majd felrobbant. Utalt arra, hogy a felperes a rendőrségi meghallgatásakor és a bírósági tárgyaláson is úgy nyilatkozott, hogy előbb hanghatást, majd fehér ködszerűséget észlelt. A szakértő szerint ennek az volt az oka, hogy a

gáz előbb kiáramlott a palackból, és csak a levegővel való keveredése után robbant be. A bíróság álláspontja szerint a felperes lényegileg mindvégig azonos módon számolt be a történetekről, ezért nem tartotta szükségesnek a szakvélemény kiegészítését a pszichológus előtt tett előadása miatt. Kiemelte, hogy a helyszínre érkező tűzvizsgáló felvételeket készített a II. rendű alperes tulajdonában álló tartályról, amelyek szerint a tartályon még látható volt a szerkezet, és az azon lévő vérnyomok is arra utaltak, hogy a baleset bekövetkezését követően a felperes és élettársa a gázcsapot elzárták. Rámutatott, hogy a gázpalackok töltése a II. rendű alperes üzemi területként jellemzett biztonsági övezetén belül történt. A szabálytalan gázvételezésnek csupán következménye volt a palack meghasadása, a károkozó tevékenység azonban maga a töltés volt. Utalt arra, hogy a kihallgatott tanúk valamennyien igazolták, hogy a gázpalackok töltését kizárólag a felperes élettársa végezte. A felperes ugyan nem vitásan tudott az élettársa szabálytalan tevékenységéről, azonban a gázpalackok tárolása és cserélése nem azonos a töltéssel. A felperes ezért nem tartozott a veszélyes üzem üzembentartójának minősített felelősségével. Álláspontja szerint a felperestől nem volt elvárható, hogy az élettársával szemben a bányakapitányságnál feljelentéssel éljen. Megállapította ugyanakkor, hogy a felperes azzal, hogy a szabálytalan gázvételezést élettársa részéről eltűrte és ő maga is használta az élettársa által megtöltött palackokat, illetve autót, felróható magatartást tanúsított és a baleset bekövetkeztében 30 %-ban közrehatott. A kármegosztás arányának meghatározása során értékelte, hogy az alperesek a veszélyes üzem, a felperes pedig az általános felelősségi szabályok szerint felelt.

A zárójelentések és orvosszakértői vélemény alapján megállapította, hogy a felperes az ágyéki gerinccsigolyáinak törését szenvedte el, ami miatt a sérült gerincszakaszt fém implantátummal merevítették. Jobboldali bordatörése, illetve részleges traumás légmelle keletkezett. Az arcán, mindkét alkarján és kézfejen, a bal tomportájékán és combján II-III. fokú égési sérüléseket szenvedett, a kezén bőrpótlást kellett elvégezni. További kórházi iratok beszerzését nem tartotta szükségesnek, figyelemmel arra, hogy a felperes a balesetet megelőzően fennálló gerincbetegségét tagadta, az I. rendű alperes a felperes kezelésének időpontját nem tudta megjelölni, a szakvélemény pedig nem utalt arra, hogy a felperes állapotában bármilyen korábbi megbetegedése közrehatott volna. Értékelte, hogy a felperes balesetben elszenvedett sérülései maradandó fogyatékosság visszamaradásával gyógyultak. Részlegesen mozgáskorlátozottá vált, bizonyos tevékenységeket nem végezhet. Fel kellett hagynia az idegenvezetéssel, és kedvelt időtöltését a kertészkedést csak korlátozottan végezheti. Az esztétikai károk, a gyógyulással járó fájdalmak és a kiszolgáltatottság lelki megterhelést jelentenek számára. Mindezen hátrányokat és a baleset bekövetkeztében játszott szerepét értékelve a bíróság a felperes számára 3.500.000 forint nem vagyoni kártérítést állapított meg. Az I. rendű alperes nem vagyoni kárának meghatározása során értékelte, hogy a gyermekét veszítette el, akivel rendszeres, napi szintű kapcsolatban állt. Továbbá, hogy a fia elvesztése körülményeit lényegesen megváltoztatta. Figyelembe vette a néhainak a baleset bekövetkezésében játszott szerepét, és erre tekintettel az I. rendű alperes nem vagyoni kárának mértékét 600.000 forintban határozta meg. Ezen összeg beszámításával az I. rendű alperest a felperes javára 2.900.000 forint megfizetésére kötelezte. Utalt arra, hogy az ítélet írásba foglalásakor észlelte, hogy a nem vagyoni kártérítés számításánál számítási hibát vétett, ezért az ítéletet már a Pp. 221. § (1) bekezdése szerint kijavítva foglalta írásba.

Megállapította, hogy a felperes a balesetet közvetlenül megelőzően bejelentett munkahellyel nem rendelkezett, a balesetet követően pedig egészségi állapota miatt nem tudott munkát vállalni. Az orvosszakértő véleménye szerint 51 %-os össz-szervezeti egészségkárosodást szenvedett, amely 67 %-os munkaképesség-csökkenésnek felel meg. Rehabilitációs járadékra való jogosultságát az erre hivatott közigazgatási szerv megállapította. Járadék megállapítására csupán azért nem került sor, mert a 2007. évi LXXXIV. törvény 3. § (1) bekezdésében meghatározottak közül esetében a szolgálati időre vonatkozó feltétel nem teljesült. Emiatt a felperes 2013. július hónapig semmilyen jövedelemmel nem rendelkezett. Álláspontja szerint ugyanakkor baleset hiányában a felperes

legalább minimálbérre szert tehetett volna, ezért elfogadta a járadék számításának alapjául a felperes által megjelölt jogszabályban rögzített összegeket. A 2010., 2011., 2012. és 2013. évre megállapított minimálbér összegére figyelemmel a járulékok levonását, illetve a felperes közrehatásának arányát értékelve a 2010. évre 466.495 forintban (a rendelkező rész szerint 466.895 forintban), a 2011. évre 540.540 forintban, 2012. évre 636.672 forintban, 2013. évre pedig a keresményével csökkentett összegben, 520.908 forintban állapította meg a felperes jövedelemkiesésének mértékét.

Az elsőfokú ítélettel szemben valamennyi fél fellebbezéssel élt.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperesek módosított keresete szerinti marasztalását kérte akként, hogy a keresetét a járadék vonatkozásában a járulékokkal csökkentett összeg erejéig tartotta fenn. Másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányult.

Fellebbezése szerint az elsőfokú ítélet a kármegosztás alkalmazása miatt összecszerűségében, továbbá indokaiban és a beszámítás elbírálása tekintetében is jogszabálysértő. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a magatartását csak általánosságban értékelte, és nem azt vizsgálta, hogy volt-e a konkrét baleset bekövetkezésével okozati összefüggésben álló vétkes tevékenysége vagy mulasztása. Hangsúlyozta: a bizonyítási eljárás során egyáltalán nem merült fel adat arra nézve, hogy a palack ingatlanba való bevitelében, annak felrobbanásában, vagy a baleset bekövetkezésében bármilyen más módon közrehatott volna, felelősségének megállapítása ezért jogszabálysértő. Hivatkozott a PK 38. számú Állásfoglalásban, valamint a BH2009. 359. számon közzétett eseti döntésében kifejtettekre. Sérelmezte közrehatásának az elsőfokú bíróság által megállapított arányát is, figyelemmel arra, hogy a töltési és üzemeltetési folyamatra kis fokú reális ráhatása lehetett csupán. Kiemelte, hogy a beszámítása eredményességéhez az I. rendű alperest terhelte a kárfelelősségét megalapozó tények bizonyítása. Az elsőfokú ítélet ugyanakkor kizárólag a közrehatására vonatkozó indokolást tartalmaz, a jogellenesség, felróhatóság, illetve az ok-okozati összefüggés szempontjából magatartását a bíróság elmulasztotta értékelni.

Az I. rendű alperes elsődleges fellebbezési kérelme az ítélet részbeni megváltoztatására és a kereset teljes elutasítására, a másodlagos annak hatályon kívül helyezésére irányult.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabálysértést követett el azzal, hogy nem a kihirdetett ítéletet foglalta írásba, és az eredeti ítéleti rendelkező rész kijavításáról nem külön, fellebbezhető végzésben határozott. Ezt meghaladóan álláspontja szerint az elsőfokú ítélet részben megalapozatlan is. A pszichológus szakértő előtt ugyanis a felperes olyan új tényt közölt, amely a konvektornak a baleset bekövetkeztében játszott szerepére utalt. Sérelmezte ezért, hogy az elsőfokú bíróság indokolás nélkül mellőzte H. L. tanú kihallgatását az örökhagyó konvektorának műszaki adottságainak, továbbá a szakértő idézését a robbanás lehetséges mechanizmusának tisztázása érdekében. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság elutasította a felperes korábbi gerincbántalmaival kapcsolatos kórházi iratok beszerzésére vonatkozó indítványát. Álláspontja szerint ennek nem lehet megalapozott oka, hogy a kezelés pontos időpontját nem tudták megjelölni, hiszen azt az egészségügyi intézménynek kell beazonosítania. Hivatkozott arra is, hogy a felperes ellene élettársi közös tulajdonból eredő igényt érvényesít, ami örökrészenek csökkenését eredményezheti. A hagyatéki tartozásokért örökrésze erejéig fennálló felelősségére tekintettel ezért indokoltnak tartotta a kártérítési per felfüggesztését. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a keresetkiesés számítása során a minimálbérből indult ki, figyelmen kívül hagyva, hogy a peradatok szerint a felperes jövedelmének összege azt nem érte el. Álláspontja szerint a felperes jövedelmére részletes bizonyítást kell lefolytatni és keresetkiesését a Ptk. 357. § (1) bekezdése alapján kell számítani. Hangsúlyozta, hogy a felperes részére megállapított nem vagyoni kártérítés jelentősen eltúlzott, míg a saját részére megítélt összeg méltánytalanul alacsony, figyelemmel arra, hogy a balesetben a

gyermekét veszítette el. Kiemelte, hogy nem hatott közre a kár bekövetkeztében, a jogelődjének közrehatása a terhére nem értékelhető. Rámutatott, hogy nem folytatott fokozott veszéllyel járó tevékenységet. Jogelődje gáztűzhelyet üzemeltetett és gázzal fűtött, ami azonban nem fokozott veszéllyel járó tevékenység. Amennyiben ez a tevékenység bármely okból fokozott veszéllyel járó tevékenységnek minősülne, úgy a felperes is üzemeltető volt, hiszen a gázvételezés az ő érdekét is szolgálta, és abban maga is tevékenyen részt vett. Ezért mind a kereset, mind a beszámítási kifogása vonatkozásában a fele-fele arányú kármegosztás alkalmazását tartotta méltányosnak.

A II. rendű alperes fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet megváltoztatására és vele szemben a felperes keresetének elutasítására irányult.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság iratellenesen és megalapozatlanul állapította meg a tényállást és abból szükségszerűen téves következtetéseket vont le. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a jogszabályok és az illetékes Bányakapitányság előírásai alapján telepítette és állította üzembe a tárolótartályt. A fogyasztót a kezelésre és a használatra kioktatta, és éves rendszerességgel szakember által végzett ellenőrzéseket tartott. Kiemelte, hogy a felperes és élettársa két másik tartállyal is rendelkezett, melyeket illegálisan használtak és töltettek fel. Csupán a jogellenes tevékenységük továbbfolytatásához kellett egy legális tartályt telepítő „balek”. Rámutatott arra, hogy 25 év alatt több ezer hasonló tartályt telepített Magyarországon, a perbelihez hasonló esettel azonban még találkozott. Ezért kifejezetten sérelmezte az ítéletnek azt a megállapítását, hogy nem volt ismeretlen előtte a gáz vételezésének perbeli módja. Utalt arra, hogy logikusan nem számíthatott arra, hogy a felperes élettársa a részére telepített tartályból az általa kifizetett gázt lényegében kilopja. Kifejtette: a felperes és élettársa közösen tartották fenn a veszélyes üzemet. Abban az esetben pedig, ha mindegyik fél a veszélyes üzemi felelősség alapján felel, a felelősségüket az általános felelősségi szabályok alkalmazásával kell a bíróságnak elbírálnia. Kifejtette: dr. K. N. O.-nak a felperessel összhangban végzett tevékenysége eshetőleges szándékkal elkövetett öngyilkosságnak minősíthető, annak veszélyessége alapján. Látniuk kellett ugyanis tevékenységük lehetséges következményeit, annak az életre és testi épségre közvetlenül veszélyes voltát. Ezért az elsőfokú ítélet indokolásától eltérően igenis elvárható lett volna a felperestől, hogy a Bányakapitányság felé bejelentést tegyen. Mindezek alapján álláspontja szerint a kármegosztás arányát a felperesre terhesebben kellett volna 70-30 %-ban megállapítani. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak az alperesek közötti felelősség mértékét is el kellett volna bírálania, mert arra minden lehetősége megvolt, az ehhez szükséges bizonyítékok is a rendelkezésére álltak. Ennek során pedig értékelnie kellett volna, hogy a tartály telepítése és ellenőrzése során a jogszabályok előírásainak és az általános elvárhatóságnak megfelelően járt el. Vele ellentétben az I. rendű alperes jogelődje valamennyi vonatkozó jogszabályt, így a 2003. évi XLII. törvényt, a 94/2003. (XII. 18.) GKM rendelet szabályait, valamint a vele kötött szerződését is megszegte. Ennek következtében pedig kizárólag az I. rendű alperes lett volna a felmerült károk megtérítésére kötelezhető.

A másodfokú eljárás során a II. rendű alperes bejelentette, hogy 2015. május 29. napjával kivált belőle a 'D' Kft. Az így létrejött cég a megállapodásuk értelmében jelen perben a jogutóda. A jogutód a perbe önként be kívánt lépni. A felperes és a II. rendű alperes hozzájárulása folytán az ítéletábra engedélyezte a 'D' Kft. III. rendű alperesként történő perbelépését. Megállapította továbbá, hogy a II. rendű alperes elnevezése 2015. szeptember 1-jével 'E' PB-gáz Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaságra változott.

Perbelépését követően a III. rendű alperes úgy nyilatkozott, hogy fellebbezése teljes mértékben megegyezik a II. rendű alperesével. A felperes pedig fellebbezése alapján mindhárom alperes egyetemleges marasztalását kérte.

A felperes az elsőfokú ítélet elutasító, az alperesek pedig a marasztaló rendelkezéseit támadták fellebbezésükben. Ennek következtében az ítéletnek nem volt a Pp. 228. § (4) bekezdése szerint első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése, azt az ítéletábra teljes terjedelmében bírálta felül.

A felperes fellebbezése nem megalapozott, az alpereseké alapos.

A fellebbezések folytán az ítéletábrának elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy indokolt-e valamilyen okból az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése [Pp. 252. § (2)-(3) bekezdése].

Az elsőfokú ítéletnek az I. rendű alperes által kifogásolt kijavítási módja valóban lényeges eljárási szabálysértés, olyan azonban amely a tárgyalás megismétlését nem tette szükségessé. Az I. rendű alperes által indítványozott további bizonyítékok beszerzésére pedig azért nem volt szükség, mert a kártérítési felelősség kérdésében azok nélkül is érdemi döntés volt hozható.

Az ítéletábra – következőkben kifejtett – álláspontja szerint ugyanis a felperesi kárigény jogalapjának hiányában marasztaló ítélet nem volt hozható, ennek következtében az alperesek kártérítési felelősségének a mértékére vonatkozó indokolás hiányossága nem eredményezhette az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. Megjegyzi az ítéletábra, hogy az indokolási kötelezettség elmulasztása önmagában egyébként is csak abban az esetben indokolná az ítélet hatályon kívül helyezését, amennyiben az érdemi döntéshez szükséges adatok nem állnak a rendelkezésre. Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben bírálta felül.

Az elsőfokú bíróság a tűzvizsgálati jelentés és a szakértői vélemény alapján helyesen állapította meg, hogy a robbanást a gázpalack túlnyomás miatt bekövetkezett meghasadása okozta. Helytálló volt az az álláspontja is, hogy a tevékenységük jellege alapján az I-II. rendű alperesek felelősségét a fokozott veszéllyel járó tevékenységért való felelősség szabályai alapján kellett vizsgálni. Helyesen jutott arra a következtetésre is, hogy a felperest nem lehet a veszélyes üzem üzembentartójának tekinteni. Az élettársak ugyanis pusztán együttélésük ténye alapján nem tekinthetők közös üzembentartónak. A veszélyes üzem üzembentartója ugyanis az, aki a fokozott veszéllyel járó tevékenységet rendszeresen folytatja. A károkozó magatartás a töltés volt, ilyen tevékenységet pedig a felperes – a tanúvallomások alapján – nem végzett. Ezen túlmenően a felperesi magatartás jogkövetkezményének a megítélésével az ítéletábra egyáltalán nem értett egyet, ennek következtében az elsőfokú bíróság döntését és annak indokait sem osztotta.

A felperes magatartásának az értékelése során az általa előadott tényekből lehetett kiindulni. A személyes meghallgatása alkalmával a felperes elmondta, hogy élettársa a II. rendű alperes által telepített tartályra egy illegálisan beszerzett szivattyút szerelt, és annak segítségével a gázpalackokat, valamint a gépjárművet töltötte. A néhai nem használt a töltés mennyiségének mérésére alkalmas eszközt. Kezdetben néha kivitte a konyhamérleget, később csak érzésre, legfeljebb az időt mérve töltötte meg a palackokat. A házban a gázkonvektort és a gáztűzhelyet üzemeltették az élettársa által töltött gázpalackokkal. A palackok töltését kizárólag az élettársa végezte, a kisebb palackokat viszont maga is ki tudta cserélni.

A felperes által előadottakból az következett, hogy a felperes előtt tudott volt a néhai által végzett tevékenység veszélyes volta, ennek ellenére a szabálytalanul töltött gázpalackok használatát tudomásul vette. Az elsőfokú bíróság ugyan helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperest élettársával szemben feljelentés tételi kötelezettség nem terhelte. Hallgatóságos (ráutaló) magatartásával azonban a Ptk. 216. § (1) bekezdése szerint azt juttatta kifejezésre, hogy vállalja az

élettársa által szabálytalanul töltött gázpalackok üzemeltetésével általában együtt járó károk bekövetkezésének a kockázatát. A károsult beleegyezése pedig a károkozás jogellenességét kizárta.

A Ptk. 75. § (3) bekezdése ugyanis kimondja, hogy a személyhez fűződő jogokat nem sérti az a magatartás, amelyhez a jogosult hozzájárult, feltéve, hogy a hozzájárulás megadása társadalmi érdeket nem sért vagy veszélyeztet.

A Ptk. 342. § (2) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy nem jár kártérítés, ha a kárt a károsult beleegyezésével okozták és a károkozás társadalmi érdeket nem sért vagy veszélyeztet.

A Ptk. 345. § (1) bekezdésén alapuló tárgyi felelősségnek is a feltételei közé tartozik a jogellenes károkozó magatartás, a kár bekövetkezése és a kettő közötti ok-okozati összefüggés fennállása. Az együttes feltételek bármelyikének a hiánya esetén az üzembentartó kártérítésre nem kötelezhető. Az alperesek jogellenes károkozó magatartásának hiányában ezért nem kellett azt vizsgálni, hogy a felperes felróhatóan közrehatott-e kára bekövetkeztében [Ptk. 345. § (2) bekezdése], illetve, hogy az I. rendű alperes vele szembeni beszámítási kifogása a Ptk. 339. § (1) bekezdése szerint mennyiben megalapozott. Az alperesek marasztalására nem került sor, ezért nem volt jelentősége annak sem, hogy az I. rendű alperes örökösként a hagyatéki tartozásokért milyen módon és mértékben felel (Ptk. 679. §, és Pp. 216. §).

Mindezek mellett az ítéletábra kiemeli, hogy az I. rendű alperes megalapozottan sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a Ptk. 357. §-át a felperes jövedelemvesztésének a számítása során. A felperes balesetet megelőző jövedelmi viszonyaira nézve ugyanis egyáltalán nem merült fel adat a bizonyítási eljárás során, ezért az ebből eredő kárigénye sem elmaradt haszonként, sem jövedelemkiesésként nem volt megítélhető. Az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdésének megfelelően tájékoztatta a felperest arról, hogy a bizonyítás őt terheli. Ennek következtében nem lett volna akadálya annak, hogy az ítéletábra a bizonyítatlanság következményét a felperes terhére értékelje.

A felperes keresetének megalapozatlanságára tekintettel az ítéletábra mentesítette az alpereseket a le nem rótt illeték fizetése alól, és úgy rendelkezett, hogy a felperes személyes költségmentességére tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján a kereseti illetéket teljes egészében az állam viseli.

A kifejtettakra figyelemmel az ítéletábra a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta.

Az alperesek fellebbezése eredményes volt, ezzel szemben a felperes fellebbezése nem vezetett eredményre. Az ítéletábra ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte az alperesek javára együttes első- és másodfokú perköltség megfizetésére. A perköltség számítása során az I. rendű alperes esetében az ítéletábra értékelte, hogy a felperes vele szembeni keresete eredetileg 30.000.000 forint megfizetésére irányult. A megállapított ügyvédi munkadíj a jogi képviselő nyilatkozata alapján áfát nem tartalmazott. A II-III. rendű alperesek javára megállapított együttes első- és másodfokú perköltség 404.500 forint lerótt fellebbezési illetékből és 381.000 forint összegű ügyvédi munkadíjból állt. A munkadíj megállapítására a jogi képviselők perbeli tevékenységére figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján került sor.

A felperes és az I. rendű fellebbezése után számított fellebbezési illeték viselése felől az ítéletábra a felperes személyes költségmentességére tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján rendelkezett.

Budapest, 2015. október 13.

Világhy né dr. Böcskei Terézia s. k.
a tanács elnöke

dr. Csóka István s. k.
előadó bíró

dr. Lente Sándor s.k.
bíró